

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૨૧] ૯ એસસીઆર ૩૮૯

મેસર્સ સુવર્ના કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

કર્ણાટક રાજ્ય અને બીજા

(ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૫૩૫/૨૦૨૧)

૯ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૧

[ન્યાયમૂર્તિ એમ. આર. શાહ અને ન્યાયમૂર્તિ બી. વી. નાગરત્ન]

ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩-કલમ-૪૮૨ અને ૩૧૯-ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવી-યોજાયેલી:માત્ર એટલા માટે કે કેટલીક અન્ય વ્યક્તિઓ કે જેમણે ગુનાઓ કર્યા હોઈ શકે છે, પરંતુ તેમને આરોપી તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા

ન હતા અને તેમની સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું ન હતું, તે આરોપી સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવાનો આધાર ન હોઈ શકે, જેમની સામે સંપૂર્ણ તપાસ પછી આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવે છે—સુનાવણી દરમિયાન જો તે જાણવા મળે કે અન્ય આરોપી વ્યક્તિઓ કે જેમણે ગુનો કર્યો છે તેમની સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યો નથી, તો કોર્ટ તે વ્યક્તિઓને કલમ-૩૧૯ સીઆરપીસી હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને આરોપી તરીકે રજૂ કરી શકે છે.

અપીલને મંજૂરી આપતા અદાલતે ઠેરવેલ કે:

ખાનગી સામાવાળા-મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતો હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ કાયદા અને તથ્યો બંનેમાં બિનટકાઉ છે.ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે પી. સી. આર. માં આરોપી નંબર ૨ અને ૩ની હાજરી વિના, કિલચરિંગ હાઉસ નિયમોમાં નિર્ધારિત સમયની અંદર, જે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૦૮ અને ૪૦૯ હેઠળ ગુના સમાન છે, ચેકમાંથી એકના અનાદરના સંદર્ભમાં ચૂકવણી કરનાર બેંકના અધિકારીઓને જાણ કરવાની ગેરહાજરીમાં, માત્ર આરોપી નંબર ૧ સામે જ આરોપપત્ર દાખલ કરી શકાયું ન હોત.ઉપરોક્ત બાબત આરોપી સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવાનો આધાર ન હોઈ શકે, જેની સંપૂર્ણ તપાસ કર્યા પછી તપાસ અધિકારી દ્વારા આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.માત્ર એટલા

માટે કે કેટલીક અન્ય વ્યક્તિઓ કે જેમણે ગુનાઓ કર્યા હોઈ શકે છે, પરંતુ તેમને આરોપી તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા અને તેમની સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું ન હતું, તે આરોપી સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવાનો આધાર ન હોઈ શકે, જેમની સામે સંપૂર્ણ તપાસ પછી આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવે છે. ટ્રાયલ દરમિયાન જો એવું જોવા મળે કે ગુનો કરનાર અન્ય આરોપી વ્યક્તિઓ સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું નથી, તો કોર્ટ તે વ્યક્તિઓને કલમ ૩૧૯ સીઆરપીસી હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને આરોપી તરીકે રજૂ કરી શકે છે. આ સંજોગોમાં, હાઈકોર્ટ દ્વારા સામાવાળા નંબર ૨-મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતો વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને તેને રદ કરવામાં આવે છે. [ફકરા ૪, ૪.૧ અને ૪.૨] [૩૯૧-ડી-એફ; ૩૯૨-સી-એફ]

ક્રિમિનલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન: ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૫૩૫/૨૦૨૧.

ક્રિમિનલ પિટિશન નંબર ૫૭૬૩/૨૦૧૩ માં બેંગ્લોર ખાતે કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ૧૭/૦૭/૨૦૧૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અમિત શર્મા, એ. કાર્ટિક, અપીલકર્તાના વકીલો.

એચ. વી. નાગરાજા રાવ, હેમંત કુમાર સાગર, ઇ. સી. વિદ્યા સાગર,
સામાવાળાઓ માટે વકીલો.

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

ન્યાયમૂર્તિ એમ. આર. શાહ

૧. કર્ણાટકની ઉચ્ચ અદાલતે ક્રિમિનલ પિટિશન નંબર ૫૭૬૩/૨૦૧૩ માં પસાર કરેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા, જેના દ્વારા ઉચ્ચ અદાલતે આઈપીસીની કલમ ૧૨૦ બી, ૪૦૮, ૪૦૯, ૪૨૦ અને ૧૪૯ હેઠળ ગુનાઓ માટે ખાનગી સામાવાળા સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરી દીધી છે, મૂળ ફરિયાદીએ વર્તમાન અપીલને પસંદ કરી છે.

૨. તે ફોજદારી કાર્યવાહી અહીં ખાનગી સામાવાળા અને અન્ય લોકો સામે શરૂ કરવામાં આવી હતી. ફરિયાદી-બેંકે પી. સી. આર. ૧૫૨૮૦/૨૦૦૯ (સી. સી. ૨૨૩૦૮/૨૦૧૨ તરીકે ફરીથી ક્રમાંકિત) તરીકે બેંગલોરના વિદ્વાન એડિશનલ ચીફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટની અદાલત સમક્ષ કલમ ૨૦૦ સી.

આર. પી. સી. હેઠળ ફરિયાદ દાખલ કરી હતી.ત્યારબાદ આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૨૦બી, ૪૦૮, ૪૦૯, ૪૨૦ અને ૧૪૯ હેઠળ ચિકપેટ પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ એફ. આઈ. આર. (ક્રાઈમ નંબર ૧૨૭/૨૦૧૦) નોંધવામાં આવી હતી. કે તપાસ પૂર્ણ કર્યા પછી અહીં ખાનગી સામાવાળા સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.આમાં ખાનગી સામાવાળા-મૂળ આરોપી નંબર ૧ એ કલમ ૪૮૨ સીઆરપીસી હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવા માટે ફોજદારી અરજી નંબર ૫૭૬૩/૨૦૧૩ દ્વારા હાઈકોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો.

૨.૧ વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા ઉચ્ચ અદાલતે ખાનગી સામાવાળા-મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને મુખ્યત્વે આ આધાર પર રદ કરી દીધી છે કે પી. સી. આર. માં મૂળ આરોપી નંબર ૨ અને ૩ની ગેરહાજરીમાં અને કિલચરિંગ હાઉસ નિયમોમાં નિર્ધારિત સમયની અંદર એક ચેકના અનાદરના સંદર્ભમાં ચુકવણીકારના બેન્કરને જાણ કરતી ડ્રાઉઇ બેંકના અધિકારીઓની ગેરહાજરીમાં, તેઓએ આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૦૮ અને ૪૦૯ હેઠળ ગુનાઓ કર્યા હોવાનું કહી શકાય, આરોપપત્ર માત્ર આરોપી નંબર ૧ સામે જ દાખલ કરી શકાયું ન હોત.આમ અવલોકન કરીને ઉચ્ચ અદાલતે મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરી દીધી છે.

૨.૨ મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતા હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા મૂળ ફરિયાદીએ વર્તમાન અપીલને પસંદ કરી છે.

૩. અમે અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી અમિત કુમાર અને સામાવાળા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ. વી. નાગરાજ રાવને સાંભળ્યા છે.

૪. અમે હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ અને મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતી વખતે ફરિયાદી ૭ અને ૮ માં ઉલ્લેખિત હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા તર્કનો અભ્યાસ કર્યો છે અને તેના પર વિચાર કર્યો છે. મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતી વખતે હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા તર્કને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અમારો અભિપ્રાય છે કે હાઈકોર્ટ દ્વારા અહીં ખાનગી સામાવાળા-મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતો વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ કાયદામાં અને તથ્યો બંને પર બિનટકાઉ છે. ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે પી. સી. આર. માં આરોપી નંબર ૨ અને ૩ની હાજરી વિના, કિલચરિંગ હાઉસ નિયમોમાં નિર્ધારિત સમયની અંદર, જે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૦૮ અને ૪૦૯ હેઠળ ગુના સમાન છે, ચેકમાંથી એકના અનાદરના સંદર્ભમાં ચૂકવણી કરનાર બેંકના

અધિકારીઓને ચૂકવણીકર્તાના બેન્કરને જાણ કરવાની ગેરહાજરીમાં, માત્ર આરોપી નંબર ૧ સામે જ આરોપપત્ર દાખલ કરી શકાયું ન હોત.ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતી વખતે ઉચ્ચ અદાલતે પેરા ૮માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“૮. ફરિયાદીએ અપૂર્ણ આરોપપત્ર સામે કોઈ કાર્યવાહી ન કરી હોવાના પ્રકાશમાં, જે પ્રથમ સામાવાળા પોલીસ દ્વારા માત્ર આરોપી નંબર ૧ અને ૬ ને સી.સી. નંબર ૨૨૩૦૮/૨૦૧૨ માં આરોપી તરીકે રજૂ કરવામાં દાખલ કરવામાં આવે છે, તેમાંથી બે સામે અન્ય વ્યક્તિઓની હાજરી વિના કાર્યવાહી, જે તેમાં સામેલ હોવાનું કહેવાય છે, તે સંપૂર્ણ આરોપપત્ર નહીં હોય અને તેમાંથી બે સામે કથિત ગુનો પણ આરોપી તરીકે રજૂ કર્યા વિના પૂર્ણ થશે નહીં.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતને લાગે છે કે તાત્કાલિક કેસમાં આરોપી નંબર ૧ અને ૬ સામે, આરોપી નંબર ૨ અને ૩ની ગેરહાજરીમાં કાર્યવાહી કરવાનો કોઈ ફાયદો થશે નહીં અને આ બાબતને તાર્કિક અંત સુધી લઈ જશે નહીં.તેથી, તે જ રદ કરવું જરૂરી છે.”

જ.૧ ઉપરોક્ત બાબત આરોપી સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવાનો આધાર ન હોઈ શકે, જેની સંપૂર્ણ તપાસ કર્યા પછી તપાસ અધિકારી દ્વારા આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.માત્ર એટલા માટે કે કેટલીક અન્ય વ્યક્તિઓ કે જેમણે ગુનાઓ કર્યા હોઈ શકે છે, પરંતુ તેમને આરોપી તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા ન હતા અને તેમની સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું ન હતું, તે સંપૂર્ણ તપાસ પછી આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવેલા આરોપી સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરવાનો આધાર ન હોઈ શકે.સુનાવણી દરમિયાન જો એવું જણાય કે અપરાધ કરનાર અન્ય આરોપી વ્યક્તિઓ સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું નથી, તો અદાલત તે વ્યક્તિઓને કલમ ૩૧૯ સીઆરપીસી હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને આરોપી તરીકે રજૂ કરી શકે છે કારણ કે ગુનાઓ કરનારા કેટલાક વ્યક્તિઓ સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું નથી, તપાસ પછી તેની સામે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ મળ્યા પછી આરોપપત્ર દાખલ કરાયેલ આરોપી સામેની કાર્યવાહીને રદ કરવાનો આધાર ન હોઈ શકે.ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા ગુણદોષ અને/અથવા અહીં ખાનગી સામાવાળા સામેના આરોપો પર આગળ કંઈ અવલોકન કરવામાં આવ્યું નથી-મૂળ આરોપી નંબર ૧.

જ.૨ આ સંજોગોમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા સામાવાળા નંબર ૨-મૂળ આરોપી નંબર ૧ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતો વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને તેને રદ કરવામાં આવે છે.

૫. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણને ધ્યાનમાં રાખીને હાલની અપીલ સફળ થાય છે. જાનગી સામાવાળા નંબર ૨ સામે ફોજદારી કાર્યવાહીને રદ કરતા હાઈકોર્ટ દ્વારા વિવાદિત સામાન્ય ચુકાદો અને આદેશ-મૂળ આરોપી નંબર ૧, જે બેંગલોરના વિદ્વાન એડિશનલ ચીફ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી પી. સી. આર. ૧૫૨૫૦/૨૦૦૯ માં દાખલ કરાયેલી જાનગી ફરિયાદને અનુસરીને શરૂ કરવામાં આવી હતી, જે બાદમાં ચિકપેટ પોલીસ સ્ટેશનની ફાઈલ પર એફ. આઈ. આર. નંબર ૧૨૭/૨૦૧૦ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી અને આમ સી. સી. નંબર ૨૨૩૦૮/૨૦૧૨ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી, તેને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે. તે મુજબ વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

હવે, વિવાદિત ચુકાદો અને હુકમને રદ કરવા અને રદ કરવા પર, સામાવાળા નંબર ૨-મૂળ આરોપી નંબર ૧ પર જે ગુનાઓ માટે તેના પર આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો તેના માટે વધુ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે અને તે સુનાવણીનો સામનો કરશે જેની સાથે કાયદા અનુસાર અને તેના પોતાના ગુણદોષ પર કાર્યવાહી કરવામાં આવશે અને તેના પર વિચાર કરવામાં આવશે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.